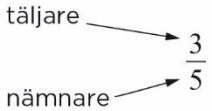

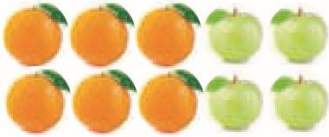
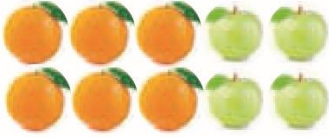

Begrepp	Beskrivning	Bild/exempel
Bråkform	Ett tal i bråkform är ett tal som är skrivet som en division.	$\frac{3}{5}$
Täljare Nämnare	Talen i ett bråk kallas täljare och nämnare.	
Blandad form	Ett tal som är en blandning av heltal och tal i bråkform.	$5\frac{1}{2}$ $2\frac{3}{4}$
Förlängning	När man förlänger ett bråk multiplicerar man täljare och nämnare med samma tal. Bråket skrivs då med andra siffror, men har samma värde.	$\frac{2}{5}$ kan förlängas till $\frac{4}{10}$ genom att täljare och nämnare multipliceras med 2. $\frac{2 \cdot 2}{5 \cdot 2} = \frac{4}{10}$
Minsta gemensam nämnare	Den minsta gemensamma nämnaren till ett antal bråk är det minsta heltal som är delbart med alla nämnare i bråken.	Den minsta gemensamma nämnaren (MGN) till $\frac{1}{3}$ och $\frac{1}{4}$ är 12 eftersom 12 är det minsta heltal som är delbart med både 3 och 4. $\frac{1}{3} = \frac{1 \cdot 4}{3 \cdot 4} = \frac{4}{12}$ $\frac{1}{4} = \frac{1 \cdot 3}{4 \cdot 3} = \frac{3}{12}$
Rationella tal	Ett rationellt tal är ett tal som kan skrivas i bråkform. Även hela tal är rationella tal eftersom de kan skrivas med nämnaren 1.	-17 -3,5 $\frac{3}{4}$ 0 0,42 34

Andel	En andel är förhållandet mellan en del och det hela. Andelen anges i bråkform, procentform eller decimalform.	Det är 4 äpplen av sammanlagt 10 frukter. Andelen äpplen är då $\frac{4}{10}$, 40 % eller 0,4.
Del	En del av en mängd.	Av de tio frukterna är delen äpplen är 4 st och delen apelsiner är 6 st.
Det hela	Hela mängden.	Delen äpplen är 4 st och delen apelsiner är 6 st. Det hela är 10 frukter.
Procent Procentform	Procent betyder hundradel. Att ett tal är skrivet i procentform visas med tecknet %. Procent används till exempel för att ange andelar och för att göra jämförelser.	50 procent = 50 % = $\frac{50}{100}$ = 0,5
Decimalform	Ett tal som är skrivet i decimalsystemet.	0,6 0,9 1,75

Sannolikhet	<p>En sannolikhet (P) berättar hur troligt det är att något inträffar, till exempel hur stor chansen eller risken är. Sannolikheten anges i bråk-, decimal- eller procentform. Den anger hur stor andelen är, av det man frågar efter (gynnsamma utfall), av de möjliga utfallen.</p> $\text{sannolikheten} = \frac{\text{antalet gynnsamma utfall}}{\text{antalet möjliga utfall}}$	<p>Om man tar upp en av kulorna utan att titta är sannolikheten att kulan är röd 3 (gynnsamma utfall) av 4 (möjliga utfall).</p> $P(\text{röd}): \frac{3}{4} = 0,75 = 75 \%$
Utfall	Utfall är de möjliga resultaten vid ett slumpmässigt försök.	Vid kast med en vanlig tärning är de möjliga utfallen (resultaten) sex stycken, nämligen 1:a, 2:a, 3:a, 4:a, 5:a och 6:a.
Chans	Positiv sannolikhet.	
Risk	Negativ sannolikhet.	
Förkortning	När man förkortar dividerar man täljare och nämnare med samma tal. Bråket skrivs då med andra siffror, men har samma värde.	$\frac{8}{12} = \frac{8/4}{12/4} = \frac{2}{3}$ <p>Här har vi förkortat med 4.</p>